

निर्माण व्यवसायीहरूको संयुक्त सूचना

भुक्तानी ढिलाइको विरोध, कार्यालय बन्द गर्ने चेतावनी र राष्ट्रिय गौरवका परियोजनामा भुक्तानी प्रक्रियालाई सरलीकरण गर्न आग्रह

लुम्बिनी विकास कोष अन्तर्गतका परियोजनाहरू राष्ट्रिय गौरवका रूपमा मान्यता प्राप्त छन्, जसले नेपालको सांस्कृतिक, धार्मिक र पर्यटकीय महत्त्वलाई विश्वभर चिनाउने महत्त्वपूर्ण कार्य गर्दै आएका छन्। यद्यपि, भुक्तानी प्रक्रियामा भइरहेको अत्यधिक ढिलाइले यी परियोजनाहरूको निर्माण कार्यमा गम्भीर अवरोध पैदा गरेको छ। यसले निर्माण व्यवसायीहरूलाई ठूलो वित्तीय संकटमा पार्नुका साथै मजदूरहरूको भुक्तानीमा समस्या, निर्माण सामग्री आपूर्तिकर्ताहरूसँगको सम्बन्धमा तनाव, र परियोजनाको समग्र प्रगति मन्द गराएको छ।

लुम्बिनी विकास कोष र बोर्ड सदस्यहरूको लापरवाही

1. बोर्ड सदस्यहरूको गैरजिम्मेवारी

लुम्बिनी विकास कोषका बोर्ड सदस्यहरूले निर्माण व्यवसायीहरूसँग पटक-पटक मौखिक आश्वासन मात्र दिएका छन् कि सम्बन्धित मन्त्रालयबाट आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेर भुक्तानी तुरुन्त गरिनेछ। यद्यपि, यी आश्वासनहरू बारम्बार अव्यवस्थित रूपमा दिइएका छन्, वास्तविक भुक्तानी प्रक्रियामा कुनै प्रगति भएको छैन। यसले निर्माण व्यवसायीहरूलाई गम्भीर आर्थिक संकटमा पुर्याएको छ।

मन्त्रालयबाट रकम निकास भइसकेको भनिने पनि, आन्तरिक प्रशासनिक विवाद र लापरवाहीले गर्दा कोषले Running Bill (IPC) मा भुक्तानी प्रक्रियालाई अवरुद्ध बनाएको छ। यसले निर्माण व्यवसायीहरूलाई समयमा भुक्तानी नपाउँदा आफ्नो व्यवसाय सञ्चालन गर्न असमर्थ बनाइरहेको छ। संस्कृति, पर्यटन र नागरिक उड्डयन मन्त्रालयबाट बजेट विनियोजन भए पनि, कोषको आन्तरिक असहमतिले यो रकम तुरुन्त निर्माण व्यवसायीलाई हस्तान्तरण गर्न सकिएको छैन।

2. आन्तरिक असक्षमता

लुम्बिनी विकास कोषको आन्तरिक प्रशासनिक असक्षमताले भुक्तानी प्रक्रियामा ढिलाइ ल्याएको छ। निर्माण व्यवसायीहरूले प्रस्तुत गरेका Running Bill को तत्काल निवारण गर्ने प्रक्रियालाई सरल र छरितो बनाउनका सट्टा, कोषले आफ्नो आन्तरिक समस्या समाधान गर्न असफल भएको छ।

परियोजना सञ्चालकहरूलाई आर्थिक संकटमा पार्नु, मजदूरहरूलाई समयमा तलब भुक्तानी गर्न नसक्नु, र सामग्री आपूर्तिकर्ताहरूसँगको कारोबारमा समस्या सिर्जना गर्नु कोषको आन्तरिक असक्षमताका नतिजा हुन्। यदि भुक्तानीमा ढिलाइ जारी रह्यो भने, निर्माणको गति थप प्रभावित हुनेछ, जसले राष्ट्रिय गौरवका परियोजनाहरूको समयसीमा लम्ब्याउनेछ।

निर्माण व्यवसायीहरूको संयुक्त सूचना

3. वित्तीय प्रबन्धमा असफलता

लुम्बिनी विकास कोषले ठेक्का अवधि एक वर्ष लम्ब्याए तापनि, त्यस अवधिमा आवश्यक वित्तीय व्यवस्थापन नगर्नु गम्भीर लापरवाही हो। यस किसिमको लापरवाहीले निर्माण व्यवसायीहरूले आफ्नो कार्य समापन गर्ने क्षमतामा प्रत्यक्ष नकारात्मक असर पुर्याएको छ।

बजेटको पूर्व व्यवस्था नगरी ठेक्का अवधि थप्ने निर्णय निर्माण व्यवसायीहरूलाई थप आर्थिक समस्यामा धकेल्ने किसिमको हो। यसले निर्माण व्यवसायीहरूलाई ठूला ऋण र खर्चहरूको सामना गराउन बाध्य बनाएको छ। कोषका बोर्ड सदस्यहरूले यस अवस्थाको सम्पूर्ण जिम्मेवारी लिनुपर्नेछ।

4. समयमै निर्णय लिन असफलता

परियोजनाहरूको प्रगतिमा ढिलाइ हुँदा, लुम्बिनी विकास कोषका सदस्यहरूले कुनै तत्काल निर्णय वा कारबाही लिएका छैनन्। भुक्तानी प्रक्रिया अगाडि नबढाउँदा, निर्माण व्यवसायीहरूले दैनिकरूपमा आन्तरिक स्रोतहरू जुटाएर काम गर्न बाध्य भएका छन्।

लुम्बिनी विकास कोषले निर्णय लिन ढिलाइ गर्दा परियोजनाहरूमा थप समस्या उत्पन्न भएका छन्। निर्णय लिने प्रक्रियामा भएको यो ढिलाइले परियोजनाहरूको दीर्घकालीन सफलतामा पनि प्रतिकूल प्रभाव पार्न सक्छ।

GCC 49.1 (भुक्तानी) अनुसार भुक्तानीमा भएको ढिलाइ

नेपाल सरकारमाथिको वित्तीय बोझ: GCC 49.1 अनुसार, लुम्बिनी विकास कोष, जो नियोक्ता हो, निर्माण व्यवसायीहरूलाई समयमा भुक्तानी सुनिश्चित गर्न अनिवार्य छ। विशेष धारा अनुसार, नियोक्ताले परामर्शदाताले प्रमाणित गरेको रकम 30 दिन भित्र भुक्तानी गर्नुपर्छ। यसमा विफल हुँदा, निर्माण व्यवसायीहरूले ढिला भुक्तानीको लागि 5% ब्याज पाउन योग्य हुन्छन्, जुन भुक्तानीको मितिदेखि वास्तविक भुक्तानीको मितिसम्मको अवधि लागि संचित हुन्छ।

भुक्तानीमा भइरहेको ढिलाइका कारण संचित ब्याज र परियोजनाको कार्यान्वयनमा पर्ने संभावित असरले अन्ततः नेपाल सरकारमाथि वित्तीय बोझ पर्नेछ। यसैले, लुम्बिनी विकास कोषका सदस्यहरूले यी ढिलाइहरूको र सम्बन्धित वित्तीय प्रभावहरूको पूर्ण जिम्मेवारी लिनु पर्छ।

राष्ट्रिय गौरवका परियोजनाहरूमा भुक्तानी प्रक्रिया सरलीकरण गर्न आग्रह

लुम्बिनी विकास कोष अन्तर्गतका परियोजनाहरूलाई राष्ट्रिय गौरवका परियोजनाका रूपमा मान्यता दिइएको छ। यस्ता परियोजनाहरूमा भुक्तानी प्रक्रिया अत्यन्त जटिल र ढिलासुस्तीपूर्ण भएकोले निर्माण व्यवसायीहरूलाई निरन्तर समस्या भोग्नुपरेको छ। हामी निम्न मागहरू राख्छौं:

निर्माण व्यवसायीहरूको संयुक्त सूचना

1. चलानी बिलहरूको तुरुन्त प्रक्रिया

निर्माण व्यवसायीहरूले समयमा प्रस्तुत गरेका चलानी बिलहरूको भुक्तानी प्रक्रियालाई तुरुन्त अघि बढाउन आग्रह गर्दछौं। भुक्तानी प्रक्रियामा अनावश्यक विलम्बले निर्माण व्यवसायीको वित्तीय व्यवस्थापनलाई गम्भीर असर पारिरहेको छ।

2. आन्तरिक समस्या समाधान

लुम्बिनी विकास कोषको आन्तरिक समस्याहरू तत्काल समाधान गरी निर्माण व्यवसायीहरूलाई सहज रूपमा भुक्तानी उपलब्ध गराउनु पर्नेछ। कोषको आन्तरिक विवादले परियोजनाहरूमा ढिलासुस्ती भइरहेको छ, जसको दीर्घकालीन असर हुने सम्भावना रहेको छ।

कार्यालय बन्द र काम रोक्ने चेतावनी

यदि भुक्तानी प्रक्रियामा सुधार नगरिएमा, निर्माण व्यवसायीहरूले २० सेप्टेम्बर २०२४, शुक्रबारदेखि सम्पूर्ण निर्माण कार्य रोक्ने र लुम्बिनी विकास कोषको कार्यालय बन्द गर्ने निर्णय लिएका छन्।

1. भुक्तानी प्रक्रिया तुरुन्त अघि बढाउन आग्रह

भुक्तानी प्रक्रियालाई छरितो र पारदर्शी बनाई, बक्यौता भुक्तानी तुरुन्त गर्न आग्रह गर्दछौं। भुक्तानीमा भएको ढिलाइले परियोजनाहरूको प्रगतिमा गम्भीर असर पुर्याइरहेको छ।

2. अर्को चरणको कडा कदम

यदि भुक्तानी प्रक्रिया छिटो अगाडि नबढाइएमा, निर्माण व्यवसायीहरूले अझ कडा कदम चाल्न बाध्य हुनेछन्। यसबाट सिर्जना हुने सम्पूर्ण जिम्मेवारी लुम्बिनी विकास कोषले लिनुपर्नेछ।

अवाञ्छित घटनाको जिम्मेवारी

विरोधका क्रममा कुनै पनि अवाञ्छित घटना भएमा, त्यसको सम्पूर्ण जिम्मेवारी लुम्बिनी विकास कोष र सम्बन्धित निकायहरूले लिनुपर्नेछ।

हामी (निर्माण व्यवसायी) लुम्बिनी विकास कोषलाई भुक्तानी प्रक्रिया तुरुन्त सरलीकरण गर्न र यसमा भएका ढिलासुस्तीहरू समाधान गर्न आग्रह गर्दछौं। यसले निर्माण व्यवसायीलाई सशक्त बनाउने र परियोजनाहरूको समयमै सम्पन्न गर्न मद्दत पुर्याउनेछ। यदि भुक्तानी प्रक्रियामा सुधार गरिएन भने, निर्माण व्यवसायहरूले कडा कदम चाल्न बाध्य हुनेछन्।

प्रेस विज्ञप्ति

निर्माण व्यवसायीहरूको संयुक्त सूचना

- मन्त्री (अध्यक्ष, लुम्बिनी विकास कोष), संस्कृति, पर्यटन र नागरिक उड्डयन
- मुख्यमन्त्री, लुम्बिनी प्रदेश, रूपन्देही
- प्रमुख जिल्ला अधिकारी, रूपन्देही
- उपाध्यक्ष, लुम्बिनी विकास कोष, लुम्बिनी, रूपन्देही, नेपाल
- सदस्य-सचिव, लुम्बिनी विकास कोष, लुम्बिनी, रूपन्देही, नेपाल
- परियोजना प्रमुख, लुम्बिनी विकास कोष, लुम्बिनी, रूपन्देही, नेपाल

हस्ताक्षर:

- Lumbini-Ank-Khadka Krishna JV
- Lama-Apex-Kamaljit JV
- Raman-Gajurmukhi-Ramjanaki JV
- Khani-Argakhanchi-Babul JV